

BERG 2016

16. sezóna

RE-ZONANCE

pondělí 12. září 2016 v 19.30

Jatka 78

Louis Andriessen On Jimmy Yancey (česká premiéra)
Jan Šíkl O stromech a lidech (světová premiéra)

:: přestávka ::

Rezonance na pěší vzdálenost

choreografie: Nataša Novotná, hudba: Jan Trojan

rezonují...

42oPEOPLE: Zuzana Herényiová, Václav Kuneš, Nataša Novotná, Adam Sojka

Orchestr BERG: Zuzana Bandúrová – flétna, Irvin Venyš – klarinet a saxofony, Věra Kestřánková, Roman Fojtíček – saxofony, Kateřina Matlasová – horna, Jan Vitinger, Štěpánka Balcarová, Martin Pavluš – trubka, Tomáš Bialko, Ondřej Sokol, Milada Vaňkátová – trombony, Petr Salajka – tuba, Jan Trojan – elektronika

Peter Vrábel – dirigent / hudební nastudování

Pavla Beranová – světelný design, Eliška Bejčková – zvuk
Zuzana Houfková – video

Lenka Dusilová – zpěv

Štěpán Janoušek – trombón, Jan Kořínek – kontrabas, Michal Šupák – klavír (jen Andriessen + Šíkl)

Tato akce se koná ve spolupráci Orchestru BERG, 42oPEOPLE a Jatek 78.

PODPORA: Ministerstvo kultury ČR, Magistrát hl. m. Prahy, Nadační fond Avast, BNP Paribas, Partnerství OSA, Nová scéna ND. Vznik představení Rezonance na pěší vzdálenost podpořil Mezinárodní visehradský fond.

Konec představení ve 21.25

Holandan **Louis Andriessen** (*1939), jediný významný evropský minimalista, na sebe upoutal pozornost mj. levicově orientovanými postoji a společensky angažovanými akcemi. Jeho hudba se dotýká mnoha témat: umění, politiky, filosofie, hudby současnosti i minulosti. Byl mimo jiné dva roky žákem Luciana Beria, jeho hudbu ovlivnil jazz, americký minimalismus a Igor Stravinskij. Vždy se zajímal o vše, co na hudbu působí – o společnost a politiku. Opera Reconstructie (Obnova, 1969), kterou napsal spolu s několika dalšími kolegy, v sobě mísí prvky vysokého umění s popkulturou. Měla za cíl vyprovokovat vznik nového, sociálně angažovaného života. Andriessen byl přesvědčen, že hudba se může obrodit pouze tehdy, pokud dojde k proměně způsobu jejího provozování. V roce 1972 založil ansámbl De Volharding (Vytrvalost), který sdružoval hudebníky ovládající jazz i klasickou hudbu. Na volně přístupných, tzv. inkluzivních koncertech (trvaly až devět hodin), zněla hudba všeho druhu: avantgardní, středověká, jazz i pop. Světovou proslulost

přinesla Andriessenovi skladba De Staat (Ústava, 1976) pro čtyři ženské hlasy a orchestr na texty z Platónovy Ústavy. S hudbou amerických minimalistů (Terry Riley, Steve Reich) ho sbližuje pravidelný pulz a užití repetitivních modelů. Jinak ale Andriessen podobu amerického minimalismu vědomě problematizuje a vytváří originální, dramatictější a energičtější styl, který odkazuje k evropské hudební tradici. Dodnes také s oblibou užívá „hoketování“ – středověkou techniku, kde si melodickou linku předávají jednotlivé nástroje. Ve svých 77 letech stále píše, letos měla v Los Angeles a na Holland Festivalu v Amsterdamu premiéru opera Theatre of the World (Divadlo svět).

Jimmy Yancey byl na začátku 20. let 20. století jedním z průkopníků klavírního stylu boogie woogie. Pohyblivé ragtimové figury v levé ruce se proměnily v monotónně se opakující rytmus podobný zvuku vlaku, který měl ale melodičtější povahu než bas v ragtimu.

On Jimmy Yancey (1973) je skladba napsaná pro orchestr De Volharding, v obsazení má devět dechů, klavír a kontrabas. Má dvě věty – ta první cituje tři Yanceyho témata, druhá je svým způsobem in memoriam. Obě uzavírá typická boogie-woogie figura, kterou Yancey nečekaně končí všechny své nahrávky. Dělal to pravděpodobně na znamení od producenta ve chvíli, kdy uplynuly tři minuty, které se vešly na stranu desky se 78 otáčkami, protože boogie-woogie klavíristi obvykle hráli hodiny a hodiny v barech, kde bavili bílou buržoazii. (Louis Andriessen)

Jan Šíkl (*1984) začal studovat skladbu u Michala Macourka na Konzervatoři Jaroslava Ježka, studia dokončil na Pražské konzervatoři u Otomara Kvěcha. V současné době píše zejména scénickou hudbu, mimo jiné pro projekty Laterny magiky, Spitfire Company, 420PEOPLE a další představení taneční, činoherní či klaunská. Kromě scénické a klasické skladby se jako aktivní bubeník věnuje nejrozličnějším hudebním žánrům v projektech Zabelov Group a Korjen. Ve volném čase se nesystematicky zabývá intuitivním hledáním smyslu života. Skladba O stromech a lidech je jeho již třetí kompozicí pro Orchestr BERG.

O stromech a lidech

K této hudbě mě přivedlo několik zdrojů. Především to byla Lenka Dusilová, člověk s velkým darem, blízký a inspirativní. Poté i motivace vyrobit si vlastní nástroje a zapracovat je do orchestru, abych hudbu kromě tužky a papíru tvořil i klavírem a dřevem. Mám pocit, že je to důležité, příliš mnoho věcí dnes chápeme samozřejmě. Podobně mě naplňuje i využívání elektroniky a efektů pro manipulaci se zvukem, střídání rytmické strohosti a komplikovanosti, střídání projevu uvolněného, improvizovaného a soustředěného, souzvučného. Vzpomínám teď, jak Henri Bergson popisuje tak živým a přesným jazykem současnost a lidské vnímání a myšlení. Tato skladba je v tom duchu sama o sobě. Musím se smířit s tím, že jednou zazní a skončí a budu doufat, že zanechá člověka o trochu bohatšího. (Jan Šíkl)

Lenka Dusilová (*1975), šestinásobná držitelka výročních hudebních cen Anděl, není zvyklá stagnovat. Putuje k osobnímu vyjádření, svobodně přijímá impulzy z nejrozličnějších stylů a mimohudebních zážitků. V šestnácti letech se stala tváří pražské rockové skupiny Sluníčko, následovala spolupráce s populární Lucií, s Davidem Kollerem pak i v příbuzné kapele Pusa. Hned první kroky na sólové kariéře jí vynesly v cenách Anděl titul Zpěvačka roku (2000). Sólovou desku Mezi světy natočila Dusilová v San Francisku s renomovanými americkými hudebníky a producentem Benem Yonasem (2005, několik cen Anděl). Spolupráce s Vertigo Quintet, klavíristkou Beatou Hlavenkovou a Clarinet Factory dala vzniknout albu Eternal Seekers (2008, ceny Anděl / Zpěvačka roku). Sólové album Baromantika (2011) bylo nominováno mezi nejlepší hudební počiny roku v nových hudebních Cenách Apollo a získalo i cenu Anděl / Zpěvačka roku. Poslední desku V hodině smrti (2014) natočila s vlastní kapelou Baromantika. Spolupracuje mimo jiné se Spitfire Company na mezinárodně oceňovaném představení One Step Before the Fall (mj. prestižní Herald Angel Award z festivalu Edinburgh Fringe).

www.lenkad.com

REZONANCE NA PĚŠÍ VZDÁLENOST

Originální kompozice Jana Trojana pro žestě a elektroniku rezonuje ve zvědavé choreografii Nataši Novotné. Jedním z hlavních hnacích motorů projektu je téma poznávání a přijímání jiných prostředí – to práci na představení provázelo od zrodu prvotní myšlenky, přes tvůrčí rezidenční pobyt v Budapešti až po fázi posledních úprav.

Chtít anebo muset se ponořit do něčeho neznámého, objevovat nové, nejlépe s humorem a bez zbytečné bázně. Vědět, kdy se pak vynořit, poeticky se nadechnout a vydechnout, přestože nevíme, jak jiné to venku tentokrát může být.

Jak relativně důležité jsou pro nás nástroje, se kterými právě zacházíme – hlasy, těla, hudební nástroje...? Nakolik je pak dokážeme reflektovat mezi řadou jiných, v prostředí, které se spolu s námi v čase vlastně neustále proměňuje? Do jaké míry mění úhel pohledu roli, kterou každý v představení hraje?

„Je takový osud, že co je v něm bez chvění, není pevné.“ [Vladimír Holan]

Co k Rezonancím říká skladatel Jan Trojan:

Rezonance (2012) vznikaly v Berlíně v blízkosti Zoologischer Garten, v místech, kde se v 70. letech odehrával příběh mladičké narkomanky Christiane F. V jakési zvláštní souvislosti proběhla premiéra Rezonancí opět v blízkosti centra narkomanie, o čtyři desetiletí později v Praze u Národního divadla. Tématem Rezonancí však nejsou drogové závislosti či témata „hříchů“ současné společnosti, jak by se mohlo jevit. Snaží se reagovat na hloubku lehkosti odpuštění, kterou nacházíme například v evangelijním příběhu podobenství o marnotratném synu (Lk 15,11–32).

Tentokrát nejen hráči nebo tanečníci, ale i elektronika bude hrát, zpívat, rezonovat... to divně odtažitě médium se rozpěje vlastním životem a ukáže svou sílu – rozhybe tabuli plechu, rozvibruje dřevo nebo rozpohybuje malé objekty... jako i my – pohybující se hmota svalů a kostí dýcháme, milujeme, rezonujeme ... zanecháváme vibrace v čase...

Skladba je věnována Orchestru BERG a tanečnímu souboru 420PEOPLE. Je poděkováním tam úplně nejvyš za mé berlínské období a inspirující čas se 420PEOPLE při pracovním rezidenčním pobytu v SÍN Arts v Budapešti.

Nataša Novotná (*1977) získala po absolutoriu na Janáčkově konzervatoři v Ostravě angažmá v Nederlands Dans Theater. Tam úspěšně působila pod vedením Jiřího Kyliána a spolupracovala s dalšími předními světovými choreografy. Dvě sezóny byla také členkou švédského Göteborgs Operan Ballet. Po osamostatnění a návratu do ČR založila společně s Václavem Kunešem soubor 420PEOPLE, hostuje také po celém světě v představeních světově uznávaných choreografů. Získala ocenění za mladý talent, nominaci kritiků tanečního magazínu Dance Europe, je držitelkou ceny Thálie a Tanečnicí roku 2009. Příležitostně působí jako choreografka nebo asistentka choreografie, je aktivní jako lektorka. Podílí se na činnosti profesní organizace Víze tance, v těchto dnech zakládá Kyliánův nadační fond v Praze.

Jan Trojan (*1982) vystudoval skladbu na Konzervatoři v Teplicích a následně na Hudební fakultě AMU v Praze, kde v roce 2012 ukončil postgraduální studium s tématem Akustická ekologie a soundscape. Absolvoval stáž na Universität der Künste v Berlíně (2011–2012). Díky Fulbright-Masarykovu stipendiu strávil akademický rok 2015–2016 na Center for New Music and Audio Technologies (CNMAT), University of California, Berkeley. Působí jako odborný asistent na katedře skladby HAMU se specializací pro elektroakustickou hudbu, zároveň jako hudební režisér a zvukový designér v Českém rozhlase pro oblast radioartu a rozhlasových her. Věnuje se provádění zvukových performancí, je spoluzakladatelem experimentálního sdružení OEM ARTS. Zajímají ho zvuky, ticho a prostor mezi nimi.

www.jantrojan.cz

Peter Vrábel (*1969) je slovenský dirigent, který žije a pracuje v Praze. V roce 1995 založil Orchester BERG a určil jeho hudební směřování – díky němu je dnes tento orchestr oceňován jako jedinečný interpret hudby 20. století a hudby soudobé. Spolupracuje se soudobou českou skladatelskou špičkou a vytváří inspirativní tvůrčí prostor pro vynikající umělce mladé generace. Je držitelem Ceny Gideona Kleina. Za svoji práci s Orchestrem BERG získal v roce 2010 od České hudební rady / UNESCO ocenění za zásluhy o kvalitu a šíření české hudby.

420PEOPLE je profesionální taneční soubor. Jeho zakladateli jsou Nataša Novotná a Václav Kuneš – dvojice umělců, kteří se setkali v Nederlands Dans Theater a kteří vliv Jiřího Kyliána přiznávají, k jeho odkazu se hlásí. Svěbytný estetický pohled na svět umění tříbí kontaktem se světovým děním, od roku 2007 však žijí a pracují doma – proto 420 a proto v Čechách. Skladbou repertoáru je 420PEOPLE divadlem autorským, Václav Kuneš i Nataša Novotná se v posledních letech profilovali jako choreografové.

www.420people.org

Orchester BERG je špičkové těleso, které již víc než patnáct let přináší svěží vítr na českou hudební scénu – uvádí originální a divácky atraktivní projekty, které kladou důraz především na současnou hudbu a hudbu 20. století. Tu kombinuje například s filmem, tancem, divadlem nebo výtvarným uměním, své posluchače zve do netradičních prostor. Prostřednictvím pravidelných objednávek nových děl u českých skladatelů především mladé generace pomáhá vytvářet nové hodnoty a investuje do budoucnosti hudby a umění. Na svém kontě má více než stovku světových premiér a ještě mnohem více premiér českých. www.berg.cz

SRDEČNĚ ZVEME NA POSLEDNÍ DÍL SÉRIE CINEGOGA!

CINEGOGA: THE SECOND SEX / DRUHÉ POHLAVÍ

neděle 9. + pondělí 10. října v 19.30, Španělská synagoga

5 NĚMÝCH FILMŮ tvůrkyní a protagonistek židovského původu, jež zanechaly nerasmazatelnou stopu v oblasti experimentální kinematografie (Tilly Losch, Stella Simon, Maya Deren)

NOVÁ HUDBA: Matouš Hejl, Jiří Lukeš, Michaela Pálka Plachká, Tomáš Reindl (CZ) + Miro Tóth (SK)

BONUS: výstava Pojd' milý můj... / Galerie Roberta Gutmanna (18–19.15)

[>>> víc informací](#)

CO SE DĚJE V BERGU?

ŽIJEME HUDBOU!

... interaktivní audio instalace Orchestru BERG

1. září – 31. října, Národní technická knihovna

Orchester BERG představuje v Národní technické knihovně šestici českých skladatelů mladé generace. Jak je u nás zvykem, není to samozřejmě jen tak – pracujeme s lehce provokativní metaforou. Fotografie skladatelů v životní velikosti jsou součástí objektů, které připomínají rakve. Pokud sáhnete po sluchátkách, které představují jakousi pupeční šňůru, skladatel se probudí a vy si můžete poslechnout jeho hudbu. Bez vás totiž jeho hudba nežije.

koncept: Dragan Stojčevski

FANDÍTE NÁM? STAŇTE SE ČLENY KLUBERGU!

**Chcete podpořit jedinečné projekty z oblasti nového umění?
Zajímá Vás, co se v BERGU chystá, a chcete u toho být jako první?
PŘIDEJTE SE!**

Patronkou KLUBERGU je paní Soňa Červená, herečka a zpěvačka.
Měsíční členský příspěvek: 123 Kč (jednotlivec) / 234 Kč (ve dvou)

ČLENOVÉ KLUBERGU VZKAZUJÍ

„Jste úžasní, jak se neustále zdokonalujete a vymýšlíte nové a nové nápady!!! Gratuluji, obdivuji a držím palce:-)!!!!“ Martina B.

„Držím palce do další činnosti, obdivuji koncepci a koncerty se mi moc líbí.“ Jana M.

DĚKUJEME VŠEM ZA PODPORU!

víc informací: www.kluberg.cz

Obrátit se můžete také na Evu Kesslovou – T: 604 205 937, E: kluberg@berg.cz

DĚKUJEME TĚM, KTEŘÍ NÁM POMÁHAJÍ!

DÁRCI: RNDr. Ondřej Jäger, RNDr. Jiří Kessler, Ing. Tibor Lopušán, Vlasta Plocková, Eva a Norman Ridenourovi, manželé Špírkovi

KLUBERG (klub dárců Orchestru BERG)

Petr Adler, manželé Bahbouhovi, Soňa Červená, Václav Eis, Štěpánka Havlová, Lucie Chrápavá, Adéla Kovářová, Drahoslava Krnáčová, Rudolf Kryl, Jiří Kubíček (ve dvou), Rudolf Leška (ve dvou), Jana Macharáčková, Jiří Malíř, Jáchym Novotný, manželé Ridenourovi, Ivan Studený, Kateřina Svatoňová, Ing. Tomáš Svatoň, manželé Valchářovi, Zuzana Zuberová a jeden anonymní člen

ANDĚLÉ (dobrovolníci)

Věra Babišová, Radvan Bahbouh, Eva a Tonda Blomannovi, Jan Brázda, AK Anna Císařová & Peter Babiš, Martina Čápková, manželé Činčerovi, Valerij Durdil, Dominik Dvořák, Josef Dvořák, Pavel Dvořák, Rut Fialová, Jiří Hajdyla, Ondřej Holas, Aleš Janíček, Tomáš Jindříšek, Martina Kaňková, Jiří Kessler, Jitka Kloučková, Adam Kneblík, Šimon Kočí, Ivana Kolářová, Johana Kratochvílová, Drahoslava Krnáčová, Maja Madarová, Daniel Mikolášek, Alena Miltová, Pavel Moc, Ester Nemjová, Martin Pavala, Michal Pečeňa, Kateřina Plevová, Eva Ridenourová, Michael Romanovský, Majka Semotánová, Michaela a Howard Sidenberg, Petr Somol, Jonáš Starý, Lukáš Trnka, Pavel Trnka, Jan Trojan, Pavel Trojan Jr., Michaela Volfová, David Zábranský a Jan Závůrek...

Děkujeme kreativní agentuře Brainz.cz za vizuální styl.

texty: Eva Kesslová

korektura: PhDr. Alena Miltová